

Op te bergen
in de band van
4 november 2003

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

---

van de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen

---

gehouden op 29 september 2003

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Vaststelling agenda	2
Verslagen vergaderingen	2
Ingekomen stukken	2
IPO-aangelegenheden	2
Uitnodiging Avebe	2
Wijziging aanvangstijdstip commissie- vergaderingen	2
Overzicht stand van zaken toezeggingen tot en met het tweede kwartaal 2003	3
Nota van aanbidding, begroting 2004 en brief inzake uitvoering collegeprogramma	4
Bijdrage uit het Fonds flexibel beleid aan project Stroomdal	14
Brief inzake het jacobskruiskruid	15
Sluiting	16
Toezeggingen	17

STATENCOMMISSIE MILIEU, WATER EN GROEN

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen, gehouden op 29 september 2003 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

J. Slagter (PvdA) (voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
A.H.J Beumers (Drents Belang)
J. Haikens (VVD)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
J. Heetebrij (ChristenUnie)
H.R. Hornstra (PvdA)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
A. Lanting (VVD)
E. Olij (PvdA)
B. Popken (OPD)
J.P. Sluiter (D66)
K.H. Smidt (VVD)
M.J. Smit (D66)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
mevrouw S. van de Vijver-Geitz (PvdA)
K.J. de Vries (CDA)
mevrouw K. Westerkamp-Exoo (CDA)
Th.J. Wijbenga (CDA)

Voorts aanwezig:

Joh. Dijks (VVD, gedeputeerde)
mevrouw A. Edelenbosch (PvdA, gedeputeerde)
S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)

Met kennisgeving afwezig:

J.P. Voordewind (Fractie De Jong)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering en deelt mee dat de heer Voordewind niet aanwezig kan zijn.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Harleman de heer Langenkamp vervangt. Met ingang van de commissievergadering van november zal hij de plaats innemen van de heer Langenkamp.

3. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt conform het concept vastgesteld.

4. Verslagen vergaderingen

4.1. Verslag van de vergadering van 18 augustus 2003

De heer HEETEBRIJ wijst op een kleine maar voor hem essentiële fout. Het woordje "mevrouw" is namelijk niet op hem van toepassing.

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

4.2. Verslag van de gecombineerde vergadering van de Statencommissies Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit en Milieu, Water en Groen van 25 augustus 2003

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

5. Ingekomen stukken

De VOORZITTER merkt vooraf op dat de brief van 27 augustus 2002 over het Provinciaal omgevingsplan (POP) II in een andere commissie thuishoort en als zodanig van de lijst van ingekomen stukken is afgevoerd.

Er worden geen opmerkingen gemaakt of vragen gesteld over de lijst van ingekomen stukken.

6. IPO-aangelegenheden

Van de gelegenheid tot discussie over Interprovinciaal Overleg(IPO)-aangelegenheden wordt geen gebruikgemaakt.

7. Uitnodiging van Avebe voor een werkbezoek aan het kweekinstituut Averis Seeds in Valthermond met als onderwerp Genetische modificatie op 12 januari 2004

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie zich kan vinden in de voorgestelde datum.

De heer SLUITER verklaart desgevraagd dat hij zal proberen de notitie van zijn fractie over dit onderwerp in de novembervergadering ter tafel te hebben.

De VOORZITTER zegt dat Avebe er prijs op stelt de commissie eerst te ontvangen.

De heer SLUITER wijst erop dat de commissie en in ieder geval zijn fractie los van de wensen van Avebe haar agenda invult.

De VOORZITTER zegt uiteraard niet te willen tornen aan de plannen van de D66-fractie. Hij wijst er nog op dat er een klankbordgroep bestaat waarmee Avebe met een zekere regelmaat overlegt. Gevraagd is of de commissie bereid is om zich eens te verstaan met deze klankbordgroep.

De heer SLUITER vraagt of dat niet kan worden gecombineerd met het werkbezoek.

De VOORZITTER zal dat aan Avebe voorleggen.

8. Wijziging aanvangstijdstip commissievergaderingen

(Geagendeerd op verzoek van de CDA-fractie)

De heer WIJBENGA wijst erop dat in veel bedrijven en instellingen de maandagochtend wordt gebruikt voor overleg over de weekagenda en dergelijke. Met het oog daarop stelt hij voor om de vergaderingen van de Statencommissie Milieu, Water en Groen (MWG) voortaan 's middags te houden.

De VOORZITTER merkt op dat in de statenvergadering is besloten geen verandering aan te brengen in de vergadertijdstippen. Verder zijn in het algemeen werkbezoeken gemakkelijker op de middag dan op de ochtend te plannen. Ten slotte zal niet elk commissielid worden geconfronteerd met het fenomeen waar de heer Wijbenga op doelt. Hij stelt al met al voor om geen verandering te brengen in het vergadertijdstip.

De heer HORNSTRA sluit zich aan bij de voorzitter. Hij wijst erop dat al de nodige afspraken zijn vastgelegd en daarom voelt hij weinig voor een tussentijdse verandering.

De heer KUIPER is het eens met de heer Hornstra.

De heer SMIDT sluit zich daarbij aan.

De heer BAAS kan enige sympathie hebben voor het voorstel van de heer Wijbenga, maar ook hij krijgt agendaproblemen als dat voorstel wordt gevolgd.

De VOORZITTER stelt vast dat de overgrote meerderheid van de commissie niet instemt met het voorstel van de heer Wijbenga.

9. Brief van 10 september 2003, kenmerk 37/6.11/2003008112, inzake overzicht stand van zaken van gedane toezeggingen in vergaderingen van provinciale staten en statencommissies tot en met het tweede kwartaal 2003

De heer OLIJ vraagt of het onderzoek bij Emmtec naar de mogelijkheden van hergebruik van afvalwater inmiddels is afgerond. Kan de gedeputeerde inmiddels iets meer zeggen over aard en inhoud van het onderzoek?

Wat betreft de monitoring op het gebied van duurzaam bouwen vraagt spreker of het gesprek met de Milieufederatie Drenthe inmiddels heeft plaatsgevonden. Zo ja, wat waren de uitkomsten van dat gesprek? Is nog overleg gevoerd met de vijf gemeenten die het convenant niet hebben ondertekend?

De heer SMIT stelt vast dat de gestelde doelen op het gebied van duurzaam bouwen niet zijn gehaald nu vijf gemeenten het convenant nog niet

hebben ondertekend. Wat vindt de gedeputeerde van de resultaten tot nu toe? Ziet hij aanleiding om het beleid bij te stellen om toch de gestelde doelen te kunnen halen?

De heer KUIPER sluit zich aan bij de vragen over het Convenant duurzaam bouwen. Hij mist overigens nog de toezegging van de gedeputeerde om de notitie Het land van de reizende bol, over de lelieteelt, in te brengen bij de Milieufederatie Drenthe.

De heer DIJKS beaamt dat het Convenant duurzaam bouwen nog steeds niet door alle gemeenten is ondertekend. Er worden overigens wel vorderingen gemaakt, want steeds meer woningbouwverenigingen sluiten zich aan bij het convenant. Het overleg met de Milieufederatie Drenthe is inmiddels gevoerd en in de begroting 2004 valt te lezen welke acties zullen worden ondernomen om het duurzaam bouwen een extra impuls te geven. In economisch moeizame tijden wordt helaas als eerste bezuinigd op duurzaam bouwen. Ook kan er niets afgedwongen worden, terwijl de bandbreedte tussen de minimum- en maximumvariant erg groot is. De provincie blijft echter actief om ervoor te zorgen dat de opdrachtgevers zelf het initiatief nemen om duurzaam te gaan bouwen.

De door de heer Kuiper bedoelde notitie is inderdaad ingebracht bij de Milieufederatie en is ook intern besproken. Samen met Overijssel wordt een onderzoek naar de leliebollenteelt verricht en de staten zullen uiteraard op de hoogte worden gebracht van de resultaten van dat onderzoek.

De heer KUIPER vindt het laatste een herhaling van een gesprek dat op 6 januari 2003 heeft plaatsgevonden, waarbij de gedeputeerde min of meer dezelfde toezegging deed.

De heer DIJKS wijst erop dat diverse partijen bij het onderzoek zijn betrokken en dat het de nodige tijd kost om een gedegen rapport op tafel te krijgen. Hij verwacht dat dat rapport aan het einde van dit jaar gereed zal zijn.

De heer SWIERSTRA zegt nog niet in het bezit te zijn van resultaten van het onderzoek bij Emmtec. Hij neemt aan dat in de loop van dit jaar nadere mededelingen kunnen worden gedaan.

De heer OLIJ vraagt de heer Dijks hoe hij denkt opdrachtgevers en bouwers te stimuleren om duurzaam te gaan bouwen. Is de gedeputeerde nog steeds optimistisch?

De heer DIJKS antwoordt dat hij met name heeft gedoeld op de opdrachtgevers. Aan het adres van de heer Smit merkt hij nog op dat door middel van een campagne het komende jaar getracht zal worden de bewustwording bij de particuliere opdrachtgevers met betrekking tot duurzaam bouwen te vergroten. De provincie kan op dit punt niet meer doen, want het kan niet worden afgedwongen. Als de provincie opdrachtgever is of medefinanciert, worden uiteraard de nodige eisen gesteld op het gebied van duurzaam bouwen.

10. Statenstuk 2003-82, Nota van aanbieding en begroting 2004 en brief van 18 september 2003, kenmerk 38/4/2003008620, inzake uitvoering collegeprogramma

De VOORZITTER vraagt waaraan de voorkeur wordt gegeven: een integrale of een hoofdstuksgewijze behandeling.

De heer SMIDT zegt dat zijn fractie verdeeld is op dit punt. Hijzelf geeft de voorkeur aan een hoofdstuksgewijze behandeling.

De heer HORNSTRA deelt mee dat zijn fractie de voorkeur geeft aan behandeling per hoofdstuk.

De heer BAAS wil wel de ruimte hebben voor enkele "integrale" opmerkingen.

De VOORZITTER stelt vast dat de meerderheid van de commissie de voorkeur geeft aan een hoofdstuksgewijze behandeling.

4.0. Waterhuishouding

De heer HEETEBRIJ vraagt allereerst hoe de kennis omtrent de ondergrond en het grondwater zal worden verbeterd (doelstelling 34002).

Wat betreft het grond- en oppervlaktewaterregime (doelstelling 34003) blijft de maatschappelijke acceptatie van maatregelen een belangrijk uitgangspunt. Dit lijkt spreker een wat te passieve houding. Hoe denkt de gedeputeerde de maatschappelijke acceptatie te verhogen of tenminste

op het gewenste niveau te houden? Door de huidige situatie te vergelijken met de gewenste situatie zullen de knelpunten in beeld worden gebracht. Waar zal de informatie over de huidige situatie vandaan worden gehaald? Onder deze doelstelling staat ook dat van rijkswege en vanuit maatschappelijke organisaties de vraag naar voren komt in hoeverre het ingezette beleid succes heeft. Is de provincie echter niet als eerste geïnteresseerd in de resultaten van het beleid? Onder doelstelling 34004 wordt vermeld dat in het herziene POP ruimte zal worden gereserveerd voor het bergen en het vasthouden van water. Is al duidelijk voor hoeveel water ruimte moet worden gereserveerd en op welke plaatsen dat moet gebeuren? Is daarover al overleg gevoerd met belanghebbenden? Zo ja, wat zijn de resultaten van dat overleg?

Ten slotte vraagt spreker of de verwachting dat het gebruik van het grondwater licht zal dalen enkel is gebaseerd op doelmatiger gebruik of zijn er nog andere ontwikkelingen die die verwachting rechtvaardigen?

De heer DE VRIES wil graag meer informatie over het indicatieve bedrag van €200.000,- voor ruimte voor de waterhuishouding.

De heer HAIKENS merkt op dat water zich niet laat vangen in enig begrotingsjaar. Duidelijk is ook dat het water een heel duidelijke relatie heeft met het POP. De discussie daarover moet echter nog worden gevoerd. Het is van groot belang dat de provincie voldoende veerkracht heeft om droge en natte tijden het hoofd te kunnen bieden. Het college schrijft dat de capaciteitsgrenzen in zicht zijn. Wat denkt het college daaraan te gaan doen? In de voorliggende stukken wordt daarover weinig gezegd. Spreker realiseert zich dat dit niet op een achternamiddag kan worden geregeld, maar hij had toch graag iets meer gehoord over een doelgerichte aanpak en bijbehorende begrotingsmiddelen.

De heer KUIPER vraagt of de heer Haikens zelf ook suggesties heeft op dit punt.

De heer HAIKENS antwoordt dat hij al in een eerder stadium erop heeft aangedrongen dat de staten zich buigen over de vraag hoe dient te worden omgegaan met het fenomeen Water. Zijn fractie overweegt om met een voorstel te komen dat de

mogelijkheid biedt voor de door haar gewenste brede behandeling.

Bij het project gewenst grond- en oppervlakte-waterregiem (GGOR) kunnen de waterschappen niet worden gemist. Spreker heeft echter de indruk dat het beleid van de waterschappen op dit punt niet altijd goed spoort met het provinciaal beleid. Graag krijgt hij nadere informatie op dit punt.

De heer KUIPER zegt dat binnen niet al te lange tijd een stuk van zijn fractie kan worden verwacht over het compensatiebeleid. Daarin zal aansluiting worden gezocht bij het beleid in Groningen en Overijssel op dit punt.

Zullen de staten worden geïnformeerd over de regionale watersysteemrapportage?

Waarom is er in het hoofdstukje Waterstaatkundige inrichting geen aandacht besteed aan de indicatoren voor doelrealisatie diffuse bronnen? De provincie moet toch aangeven hoe en wanneer maatregelen worden genomen ten gunste van de waterkwaliteit? Hét probleem op dit punt zijn de diffuse bronnen. Heeft het college hiervoor beleid ontwikkeld? Zo nee, waarom niet?

Spreker had verwacht dat het college initiatieven zou hebben genomen om de waterschappen te democratiseren. Dit mag echt niet op de lange baan worden geschoven. De waterschappen doen goed werk en hij pleit niet voor het opnemen in de provinciale structuur. De organisatie is echter ondemocratisch. Alleen al de vaststelling van de tarieven maakt dat duidelijk. Welke stappen zal het college alsnog ondernemen om tot de gewenste democratisering te komen, bijvoorbeeld door het invoeren van lijstenstelsels?

Kan de gedeputeerde iets meer vertellen over de inpassing van de muskusrattenbestrijding in een nieuwe structuur? Hoe is de afstemming met andere provincies? Zijn er wellicht ook nog andere problemen?

Ten slotte vraagt spreker of het college wel genoeg geld uittrekt voor de versterking van de regiefunctie Waterhuishouding. Kan de gedeputeerde motiveren waarom het op pagina 39 genoemde bedrag voldoende is?

De heer BEUMERS stelt vast dat het gewenste GGOR onvoldoende handen en voeten heeft gekregen in het kader van de landinrichting. Hij noemt als voorbeeld van wanbeleid een nieuwe weg bij Doldersum waarlangs zeer diepe sloten

zijn gegraven. De Dienst Landelijk Gebied (DLG) functioneert wat dit betreft niet optimaal. Men zou best eens zorgvuldiger met de waterhuishouding kunnen omgaan.

Spreker vreest dat de waterschapslasten voor de burgers onbetaalbaar zullen worden. Hij wil wat dit betreft de noodklok luiden en zal proberen om samen met de burgers hieraan wat te gaan doen. De provinciale uitgaven voor water zijn erg laag vergeleken met de kosten die de waterschappen maken. Er zou nog het nodige kunnen gebeuren aan het automatiseren van bruggen en het bouwen van aanlegsteigers. Helaas moet de provincie over de gehele linie 10% bezuinigen, dus is het nog maar de vraag wat zij nog kan doen op het gebied van de waterhuishouding.

Ten slotte vraagt spreker aandacht voor het kanaal van Erica-Ter Apel.

Mevrouw VAN DE VIJVER stelt vast dat het echte politieke debat in de statenvergadering plaatsvindt. Verder is het de bedoeling dat feitelijke informatie zoveel mogelijk bij de ambtenaren wordt ingewonnen. Dat maakt dat er voor deze commissievergadering niet zoveel meer overblijft. Wat resteert er nog na het stellen van informatieve vragen aan ambtenaren en politiek-inhoudelijke opmerkingen? Bovendien staat in de brief van het college van 18 september dat voor beleidsinvesteringen meer dan € 10 miljoen nodig is, dus is het maar de vraag waarover nog gesproken kan worden in deze commissievergadering.

Aan de maatschappelijke acceptatie van het GGOR wordt slechts het korte zinnetje gewijd dat het een belangrijk aandachtspunt is. Kan de gedeputeerde hieraan al een nadere invulling geven? Welke concrete acties worden in 2004 ondernomen?

Ook wil spreekster graag een toelichting op de substantiële bijdrage die van de provincie wordt gevraagd voor de versterking van de regiefunctie Waterhuishouding.

Samenwerking met de waterschappen en het toezicht op hun functioneren zullen van de provincie de komende jaren een grote inzet vragen. Uit de begroting valt dat echter niet af te leiden. De productenraming laat een bedrag zien van ruim € 181.000,-- ten behoeve van het apparaat. Welk deel daarvan is bestemd voor anticipatie op toekomstige ontwikkelingen?

Er staan de provincie op het terrein van de waterhuishouding grote opdrachten te wachten. De

uitvoering daarvan gaat heel veel geld kosten. Waaruit blijkt in de begroting dat dat geld er ook is?

De VOORZITTER merkt op dat in het Presidium is gezegd dat voorkomen moet worden dat er in de commissievergaderingen algemene beschouwingen worden gehouden. Dat laat onverlet dat er best een politiek-inhoudelijke discussie mag worden gevoerd. Ook in de commissievergadering wordt politiek bedreven.

De heer DE VRIES denkt dat het een heel andere situatie zou zijn geweest als de brief van 18 september niet voorlag. Nu komt de discussie in een ander licht te staan.

De VOORZITTER wijst erop dat formeel gesproken de voorliggende begroting aan de orde is. De door het college geclaimde financiële ruimte komt pas in het voorjaar aan de orde. Bovendien hebben ook de staten het recht om financiële ruimte te claimen. Het lijkt hem dat nu de financiële vertaling van de brief van het college niet aan de orde is. Het staat de commissie uiteraard vrij om verduidelijking van passages uit die brief te vragen.

De heer SWIERSTRA merkt allereerst op dat dankzij de monitoring van allerlei beleidsonderdelen de basis van het toekomstig beleid steeds meer kan worden verfijnd. Veel maatregelen van de waterschappen, die over zeer veel kennis beschikken, passen in het Waterhuishoudingsplan van de provincie.

In de begroting wordt in grote lijnen aangegeven in welke richting de provincie denkt. Het zal duidelijk zijn dat achter elke zin een lang verhaal schuilgaat. Dat geldt zeer zeker voor het project GGOR. Het zal nog de nodige tijd vergen voordat een gedetailleerde (landelijke) vervolmaking haar beslag heeft gekregen. Het spreekt voor zich dat ook de provincie geïnteresseerd is in de vraag of het ingezette beleid succes heeft.

De basis voor het Nationaal bestuursakkoord water wordt gevormd door de deelstroomgebiedsvisies. Die visies geven de capaciteitsgrenzen en de oplossingsrichtingen aan. Daarnaast zijn er de provinciale hoogwaterplannen en de daaraan gekoppelde maatregelen zijn of worden uitgevoerd door met name de waterschappen. Uiteraard wordt tegelijkertijd nagedacht over de in

de komende jaren te nemen maatregelen. De deelstroomgebiedsvisies worden uitgewerkt als het gaat om onder andere het zoeken van bergingsgebieden en het vrijhouden van bepaalde beekdalen van bebouwing. Helaas is er momenteel onvoldoende geld om de grote uitdagingen in het kader van het Nationaal bestuursakkoord water waar te kunnen maken. Tot 2007 gaat het om een bedrag van € 1,3 miljard, terwijl zo'n 60% van dat bedrag beschikbaar is. Voor een belangrijk deel zit dat bedrag al in de lopende meerjarenbegrotingen van de waterschappen. Het overige zal moeten komen van het Rijk, dat echter slechts € 100 miljoen ter beschikking heeft gesteld, en de provincies. De provincies moeten hun middelen op een slimme manier combineren met hetgeen andere instanties (waterschappen, terreinbeheerders en gemeentes) inbrengen. Het in de brief genoemde bedrag van € 200.000,- is onder meer bestemd voor het stedelijk waterbeheer en de cofinanciering van waterprojecten. Als een en ander verder is uitgewerkt, zullen de staten uiteraard concrete voorstellen ontvangen.

Maatschappelijke acceptatie is een zeer belangrijk thema, vooral als het gaat om de aanpak van fundamentele problemen, waaronder verdroging. Het wordt inderdaad even aangestipt, maar men kan ervan verzekerd zijn dat het college daar voortdurend mee bezig is. De communicatieparagrafen zijn er niet voor niets. Naarmate de maatregelen een meer concreet karakter krijgen, zal er intensiever moeten worden gecommuniceerd met de burgers.

De provincie is voorstander van verdere democratisering van de waterschappen. Het lijkt spreker echter gewenst om wat dit betreft de landelijke discussie over de bestuurssamenstelling en de financiering van waterschappen af te wachten. Daarop wordt al een voorschot genomen in die zin dat er nu gesproken wordt over de vraag of er al op korte termijn iets moet gebeuren ten behoeve van waterschappen die moeilijk met de beschikbare middelen de benodigde maatregelen kunnen nemen.

TWEEDE TERMIJN

De heer BEUMERS merkt op dat de Unie van Waterschappen zoveel macht naar zich heeft toegetrokken dat de provincies op sommige momenten buitenspel staan. In tegenstelling tot wat de gedeputeerde zegt, zijn de waterschappen er

niet voor de uitvoering. Ze pretenderen immers een functionele overheid te zijn die werken laat uitvoeren. 80% van de werknemers zit op kantoor en de rest houdt zich bezig met uitvoerende activiteiten. Het is van de gekke dat de waterschappen een steeds grotere claim leggen op de burgers. De provincie hoort de regie te voeren over de waterschappen, maar die functie is zij helaas kwijt geraakt.

De heer KUIPER vraagt nog of de gedeputeerde een gezamenlijke aanpak voor ogen staat als het gaat om de democratisering van de waterschappen. Hij vindt dat de gedeputeerde dit vraagstuk te veel vanuit de financiële invalshoek benadert. Ten slotte herhaalt hij zijn vraag naar de doelrealisatie-indicatoren.

De heer SWIERSTRA bestrijdt onder verwijzing naar diverse provinciale plannen dat de provincie geen regie meer voert over de waterschappen. De staten zijn er als het ware zelf bij.

Naast het financiële spoor, dat voortvloeit uit de Waterschapswet, pleit het IPO ook voor zaken als een evenwichtige bestuurssamenstelling. Uiteraard wordt zoveel mogelijk samen met de waterschappen geopereerd, maar als de provincie ook andere belangen heeft te behartigen, kunnen de wegen uiteenlopen. In dit verband valt te denken aan het aantal kwaliteitszetels in het waterschapsbestuur. Op het gebied van de democratisering is overigens al het nodige gebeurd tijdens de recente waterschapsfusies.

Wat betreft de doelrealisatie diffuse bronnen wijst spreker er ten slotte op dat over enkele jaren de Europese kaderregeling water zal moeten zijn geïmplementeerd. Dan zal een grote stap voorwaarts zijn gezet op waterkwaliteitsgebied.

5.0. Milieu algemeen

5.1. Bodem

5.2. Vergunningverlening en handhaving milieu-beheer

Mevrouw STOEL zegt dat haar vragen over duurzaam bouwen al zijn beantwoord bij de behandeling van de lijst met toezeggingen.

Hoe is de stand van zaken met betrekking tot de bedrijfsinterne milieuzorg (uitvoeringsprogramma afvalpreventie en energiebesparing en het bedrijfsinterne milieuzorgsysteem)?

De uitspraak op pagina 46 dat windenergie in Drenthe niet al te kansrijk is, heeft spreekster zeer bevreemd. Dat is immers in tegenspraak met het ingezette beleid. Geloof het college niet meer in zijn doelstellingen op dit punt? Kan de gedeputeerde al iets meer zeggen over de biomassaprojecten?

Wanneer en hoe zal de nadere discussie over het grondwaterbeschermingsbeleid worden gevoerd, waarvan op pagina 48 wordt gerept?

De heer LANTING sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Stoel over biomassa. Wellicht verdient het aanbeveling om in plaats van een grote installatie meerdere kleinere projecten te realiseren. Als in een provincie als Drenthe windenergie niet de hoogste prioriteit kan krijgen, verdient biomassa wellicht wat meer kansen. Datzelfde moet dan ook gelden voor het aspect van de compostering dat de laatste tijd wat minder belangstelling krijgt. Gelden de toezeggingen van de rijksoverheid op het gebied van toepassingsmogelijkheden op het gebied van duurzame energie nog steeds? En is de provincie bereid om er zelf ook geld in te steken? Enige versnelling van het biomassaproject lijkt spreker al met al gewenst.

Over de zandwinning worden geen duidelijke uitspraken gedaan. Het is echter van belang dat de zandwinning in Drenthe op peil blijft. Als de locatie Gasselterveld niet kan, welke locaties zijn dan wel mogelijk?

De heer KUIPER vindt het een goed plan om in 2004 een symposium te organiseren over de ontwikkeling van projecten die de duurzaamheid betreffen. Hoe staat het daarmee?

In het verlengde van het Symposium 2030 plus over het klimaatbeleid moet de provincie een volgende stap zetten. Kan de gedeputeerde hier al iets meer over zeggen?

Nu windenergie wordt genoemd onder het kopje Biomassa moet de vraag worden gesteld of het college revolutionaire ideeën heeft ontwikkeld. Als dat het geval is, is spreker uiteraard erg tevreden. Duurzame energie kan immers alleen maar rendabel zijn als er sprake is van synergie: inpassing van bestaande wind-, zon-, biomassa- en terugwinsystemen. Er moet een vertaalslag komen ten behoeve van de inzet van duurzame energiebronnen, maar het college is te terughoudend op dit punt. Alleen het schrijven van een energienota is niet voldoende.

Het bevreemdt spreker dat er geen specifieke beleidsvoornemens worden geformuleerd als het gaat om de sanering van industrielawaai. Als er beleid wordt ontwikkeld voor het aanleggen van bedrijventerreinen, moeten de randvoorwaarden natuurlijk ook worden geregeld. Hetzelfde geldt voor de handhavingssamenwerking, de registratie en de afhandeling van milieuklachten en de beleidsontwikkeling handhaving. Het is gewenst dat de provinciale randvoorwaarden worden verwerkt in de provinciale milieuverordeningen.

Ketengerichte milieuzorg is een goed uitgangspunt. Ook is spreker tevreden over het gestelde met betrekking tot voorlichting over duurzame industrie, het laten opstellen van milieujaarverslagen en het vastleggen van milieu- en energieplannen in nieuwe vergunningen. Hij vindt het echter jammer dat de uitstekende voornemens niet terug zijn te vinden in de indicatoren voor de doelrealisaties.

De heer HEETEBRIJ stelt vast dat al het nodige is gezegd en gevraagd over duurzaam bouwen, biomassa en de beleidsterreinen waarvoor nog geen specifieke beleidsvoornemens zijn geformuleerd. Hij wil graag nog een toelichting op het hoe en waarom van de bijstelling van werkprocessen en instrumentarium en een verduidelijking van de rol van de provincie en de Milieufederatie Drenthe ten opzichte van elkaar (doelstelling 35004).

De heer DE VRIES vraagt welke invulling het college geeft aan parkmanagement en de eventuele inschakeling van externen daarbij. Ook wil hij graag weten wat de accentverschuiving bij bodem- en grondwaterbescherming, waarmee structureel € 200.000,- is gemoeid, inhoudt. Welke bedragen zijn gemoeid met de verdere sanering van gasfabrieksterreinen?

De heer DIJKS neemt aan dat binnen niet al te lange tijd het plan met betrekking tot de interne milieuzorg zal kunnen worden geïmplementeerd. Implementatie van de energievoorstellen heeft vertraging opgelopen in verband met de nog in te voeren toegangs- en aanwezigheidsregistratie. Het college heeft gekozen voor windenergie op de locatie Coevorden en gaat ervan uit dat zijn taakstelling op die plaats kan worden gerealiseerd. Realisatie van de plannen vergt echter aanzienlijk meer tijd dan was verwacht, vooral ook omdat het

gaat om een defensiecomplex. In het algemeen hanteert het college het uitgangspunt dat er minder energie moet worden gebruikt en dat er naar alternatieven moet worden gezocht. Daarbij kan ook worden gedacht aan biomassa. Samen met Groningen wordt nagegaan hoe op een verantwoorde manier zowel grote als kleine biomassa-projecten kunnen worden gerealiseerd. Men moet zich realiseren dat dit erg veel tijd kost, maar toch mag worden verwacht dat in 2004 projecten kunnen worden gerealiseerd.

De staten zullen binnen zeer afzienbare tijd een brief krijgen waarin alle initiatieven van het college staan als het gaat om duurzame energie.

De fundamentele discussie, waarover iets wordt gezegd op pagina 48, heeft betrekking op het overleg met waterwinbedrijven en grondgebruikers over het gebruik van beschermingsmiddelen en dergelijke. Het convenant op dit punt zal opnieuw worden getekend en spreker vertrouwt erop dat partijen de bereidheid zullen hebben om afspraken te maken.

Het is de bedoeling om in 2004 een vervolg te geven aan het Symposium 2030 plus.

Dat er voor een aantal terreinen geen specifieke beleidsvoornemens worden geformuleerd, betekent dat het bestaande beleid wordt voortgezet. Het ligt in het voornemen om in 2004 met een nieuwe Productgroep Handhaving te starten. Dat moet leiden tot een integrale aanpak. De Milieuklachtenlijn zal worden geïncorporeerd in de activiteiten van bedoelde productgroep.

Er zullen volgend jaar zeker voorstellen worden gedaan met betrekking tot de indicatoren voor doelrealisaties.

Omdat tijdens de evaluatie is gebleken dat op sommige punten sprake is van overlap, wordt de subsidiesystematiek aangepast als het gaat om de groene instellingen. In overleg met de Milieufederatie Drenthe wordt getracht die overlap zoveel mogelijk terug te dringen en tot overeenstemming te komen bij het bepalen van prioriteiten.

In het kader van parkmanagement wordt geprobeerd concrete afspraken te maken over afvalverwerking, hergebruik van materialen, beveiliging en revitalisering van bedrijventerreinen en dergelijke. Een gezamenlijke aanpak is zeer gewenst en de staten zullen hierover nog het nodige vernemen.

De heer DE VRIES vraagt zich af of hiervoor externen moeten worden ingeschakeld. Er zijn bedrijven die het zelf willen doen en bovendien is draagvlak onder de bedrijven onontbeerlijk.

De heer DIJKS antwoordt dat het zeker niet de bedoeling is dat een extern bureau het wiel weer gaat uitvinden. Het gaat erom dat ondernemers op een centraal punt de benodigde informatie kunnen krijgen. In Assen zal het in Hoogeveen gehanteerde concept op het bedrijventerrein Buitenvaart 2 te zijner tijd ook worden toegepast. De provincie biedt niet meer dan een steuntje in de rug.

De heer DE VRIES vraagt of dit betekent dat de provincie een extern bureau inschakelt.

De heer DIJKS antwoordt dat die steun vanuit het provinciehuis wordt gegeven. Het structureel inschakelen van externe bureaus maakt de mensen alleen maar lui.

Ten slotte merkt spreker op dat de provinciale bijdrage voor sanering gasfabriekterreinen nodig is om intensiever bouwen in de binnensteden mogelijk te maken. In de meerjarenraming zal worden aangegeven welke bedragen daarmee zijn gemoeid.

TWEEDE TERMIJN

De heer POPKEN merkt nog op dat in het stuk niets wordt gezegd over de opslag van allerlei materialen in de diepere grondlagen. Hoe is de stand van zaken op dit punt?

De heer BEUMERS mist het warmtepompenbeleid.

De heer LANTING zegt dat hem alarmerende berichten bereiken over de compostering en de betaalbaarheid daarvan. Hoe ziet het college dit probleem?

De heer DE VRIES herhaalt zijn vraag naar de accentverschuiving bij bodem- en grondwaterbescherming. In de Nota van aanbidding staat dat in plaats van regelgeving de subsidieverlening en de voorlichting prioriteit krijgen.

Mevrouw STOEL vraagt of zij het goed begrepen heeft dat de fundamentele discussie over bodem-

bescherming alleen bestaat uit het opnieuw bespreken van het nieuwe convenant tussen waterleidingmaatschappij en de Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (NLTO). Zij gaat ervan uit dat de discussie breder zal zijn.

De heer DIJKS verwijst de heer Popken naar de discussie over het POP-beleid. Het college houdt onverkort vast aan zijn standpunt met betrekking tot de opslag van bodemvreemde stoffen. Het warmtepompenbeleid is een integraal onderdeel van het provinciaal energiebeleid.

Spreker heeft goede nota genomen van de opmerking van de heer Lanting over problemen bij de compostering. Die problemen zullen ongetwijfeld onderwerp zijn van het overleg over het biomassaproject.

Ten slotte merkt spreker op dat de uitkomsten van de discussie tussen het waterleidingbedrijf en de NLTO zodanig kunnen zijn dat het college met de staten in discussie zal treden.

De heer SWIERSTRA merkt aan het adres van de heer De Vries op dat de door hem bedoelde accentverschuiving ongetwijfeld aan de orde zal komen bij de discussie over POP II. Als de regelgeving wordt teruggedrongen, zullen op een andere manier de doelen moeten worden gerealiseerd.

De heer DE VRIES is uiteraard voorstander van terugdringing van regelgeving, maar meent dat het inzetten van het instrument Subsidieverlening tot willekeur kan leiden.

De heer DIJKS merkt nog op dat ook voorlichting geld kost. Regels kunnen immers niet zonder meer worden afgeschaft.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

6.0. Landelijk gebied

6.1. Natuur

6.2. Plattelandsbeleid

De heer BAAS stelt vast dat de provincie een hoog ambitieniveau heeft, maar dat het Rijk steeds minder middelen beschikbaar stelt om die ambitie waar te maken. De vraag is nu of de provincie er geld bij moet doen. Het lijkt hem dat de staten hierover in gezamenlijkheid moeten naden-

ken, bijvoorbeeld in de statenvergadering van 4 en 5 november.

De heer HAIKENS vraagt of de heer Baas ook al ideeën op dit punt heeft ontwikkeld.

De heer BAAS antwoordt dat hij hierop in de statenvergadering van november zeker zal terugkomen.

Nu de zandwinningstaakstelling voor de provincie in 2009 afloopt, is de vraag gerechtvaardigd of er nog een grote nieuwe put in Zuidwest-Drenthe moet worden gegraven. Is het niet mogelijk om vanaf die datum het zand van buiten de provincie te halen?

De heer HARLEMAN stelt vast dat de plattelandsaspecten zijn verspreid over de gehele begroting. Hij vindt dat niet zozeer vanuit de begroting naar de kernen moet worden toegewerkt, maar dat vanuit de kernen integraal beleid moet worden neergezet. Zaken als vergrijzing, openbaar vervoer, voorzieningen, bouwen en dergelijke hebben veel met elkaar te maken en kernen met min of meer specifieke problemen zouden een beroep moeten kunnen doen op één fonds. Dat vereist wel een fundamentele discussie in de staten over vragen als: wat is de provinciale doelstelling? Hoe moet "platteland" worden gedefinieerd? Groen-Links heeft een voorzet gegeven, het college heeft in zijn brief van 18 september de bal doorgekopt en de vraag is nu of de commissie wil trachten te scoren.

De heer BEUMERS zegt bedenkingen te hebben over het provinciaal beleid ten aanzien van het landelijk gebied. In deze tijd van recessie dreigt het gevaar dat de geldstroom van buitenaf slinkt en dat de provincie er geld op moet toeleggen. Het horen van vele organisaties bij landinrichtingsprojecten kost veel geld en tijd en is er mede de oorzaak van dat de provincie met een open begroting moet werken en telkens weer financiële gaten moet dichten.

De heer HARLEMAN wil graag enkele voorbeelden van het werken met een open begroting.

De heer BEUMERS antwoordt dat voor het landinrichtingsproject Westdorp € 5,5 miljoen wordt uitgetrokken, maar dat de kans bestaat dat dit project wordt doorgeschoven in de programmering.

Dat gebeurt ook met andere projecten en dan moet er uiteindelijk geld op worden toegelegd. Spreker vindt het schandelijk dat de provincie steeds meer met een open begroting gaat werken, nu de geldstromen van buitenaf slinken.

De heer HAIKENS vraagt de heer Beumers aan te geven hoe het project Westdorp dan wel zou moeten worden gerealiseerd.

De heer BEUMERS heeft willen aangeven dat het een eindeloos proces is, met alle financiële gevolgen van dien.

De heer HORNSTRA herinnert de heer Harleman eraan dat enige tijd geleden statenbreed een motie is aangenomen waarin wordt gevraagd om het plattelandsbeleid te ontschotten. Het idee van het college om te komen tot een bestemmingsreserve Plattelandsstructuur voor het vitale platteland spreekt hem zeer aan. Wel is hij erg benieuwd hoe de provincie inhoud denkt te geven aan de kernwoorden "meer op eigen kracht, meer Brussel en minder bureaucratie". Hoe groot zou dat ene budget overigens moeten zijn? En voor hoeveel jaren zou dat moeten gelden? Ook dringt de vraag naar de verhouding met het Plattelandsstructuurfonds zich op. En hoe kan de nodige plattelandsdynamiek daadwerkelijk tot stand worden gebracht? In de stukken staat dat het beleid moeizaam verloopt, omdat er geen geld is voor robuuste verbindingen, grondverwervingen, plattelandsbeleid en landinrichting. Graag hoort spreker het oordeel van het college hierover alvorens te ponsen bij de andere fracties of de staten dan maar met voorstellen op dit punt moeten komen.

De heer HARLEMAN vindt dat de staten in hun kaderstellende rol hierin het voortouw moeten nemen.

De heer HORNSTRA antwoordt dat nu de begroting van het college voorligt. Hij hoort graag hoe de gedeputeerde een en ander ziet. Daarna zijn de staten aan de beurt.

De heer LANTING meent dat het college er te veel van uitgaat dat het beken- en esdorpenlandschap Drentsche Aa een nationaal landschap is en dat er niet op mag worden gerekend dat er geld komt uit het Fonds voor nationale parken. Hoe denkt het college de geformuleerde brede

doelstellingen te realiseren? Hij kan zich overigens wel vinden in die doelstellingen. Het college volstaat eigenlijk met de opmerking dat de rijksoverheid steeds minder geld beschikbaar stelt voor landinrichtingsprojecten. Hoe denkt het college op dit punt te gaan opereren tegen de achtergrond van doelstellingen op het gebied van werkgelegenheid en economie? Het is in ieder geval van het grootste belang dat er duidelijkheid wordt geschapen, vooral ook nu het wat tegenzit met de economie. Een bedrijf investeert alleen maar als er volstrekte duidelijkheid is over het overheidsbeleid en de overheidsregels.

De heer SMIDT stelt vast dat het ministerie in zijn reactie op het POP niet erg gecharmeerd is van de uitbreiding van de zandwinning Gasselterveld. Hoe is de stand van zaken en kan de provincie tot 2009 het gat vullen als het toch niet doorgaat? Spreker heeft met enige verbazing kennisgenomen van het feit dat het college toch weer inzet op de nationale landschappen. Het (lokale) draagvlak is immers gering. In ieder geval moet de provincie zich afvragen wat de nationale landschappen opleveren en hoeveel ze kosten. Er wordt een fors bedrag uitgetrokken voor het in beeld brengen van de Drentse natuurwaarden. In hoeverre gaat dat samen met het landelijk beleid? Er is veel te zeggen voor een ontschotting van het plattelandsbeleid, maar er moet wel bedacht worden dat ook dat ene fonds wordt gevoed op basis van allerlei regelingen die zo hun eigen bureaucratie met zich meebrengen. De grote vraag is of ook de slagvaardigheid van het plattelandsbeleid wordt vergroot. De VVD-fractie is er overigens geen voorstander van om dat ene fonds te gebruiken voor grondaankopen in het kader van de ecologische hoofdstructuur (EHS). De fractie is overigens geen tegenstander van realisatie van de EHS op basis van verwerving en de inzet van particulier. Opmerkelijk is dat het college blijft volharden in meer verwerven en minder particulier natuurbeheer. Afhankelijk van de reactie van het college wil spreker zijn fractie in overweging geven in te stemmen met voorfinanciering door de provincie. De voordelen daarvan zijn evident (onder andere het gestand doen van de koopplicht, synergie ten aanzien van het budget voor bedrijfsverplaatsingen en vergroting van de plattelandsdynamiek), maar dat moet wel beperkt blijven tot de huidige ambities. Ook zal het college dan de verdeling tussen verwerving en particulier beheer

moeten onderschrijven. Het lijkt spreker dat het renteverlies kan worden gedekt uit het budget voor de aankoop van bestaande natuurgebieden. Het college wil nog even wachten met de planvorming robuuste verbindingen totdat het ministerie duidelijkheid verschaft over de financiering. Het ministerie heeft inmiddels aangegeven de helft van de taakstelling te willen verwezenlijken, maar grijpt wel terug op de oorspronkelijke financieringsverhoudingen; deels via verwerving en deels via particulier natuurbeheer. De gedeputeerde heeft altijd als inzet gehad dat de financiering van de robuuste verbindingen voor 100% van het Rijk komt. Heeft zij haar standpunt gewijzigd? Er wordt nog steeds ingezet op de natte as bij de Steenwijker en de Vledder Aa. De gemeente heeft echter uitbreidingsplannen in die richting. Hoe verdraagt zich dat met elkaar? Het beleidsvoornemen nationale parken 2004 is absoluut niet actueel. Het is slechts een beschrijving van wat er in 2003 is gebeurd of gaat gebeuren. Welke overwegingen liggen ten grondslag aan een eventuele wijziging van de rol en de toekomst van Landschapsbeheer Drenthe? Spreker is uitermate verheugd over de bereidheid van het college om € 250.000,- beschikbaar te stellen voor de veenkoloniën. Waarop is die bereidheid gestoeld en doen ook de andere bestuurlijke partners in dit traject mee?

Ook de heer DE VRIES is voorstander van een integraal plattelandsbeleid als dat leidt tot ontkering en een meer efficiënte besteding van de gelden. Het voorstel van de heer Harleman is natuurlijk wel erg breed, maar het loont natuurlijk altijd de moeite om er serieus over na te denken. In ieder geval mag de slagvaardigheid niet verminderen.

Tegen de achtergrond van de beschikbare gelden is het ambitieniveau van de provincie nogal hoog. Misschien verdient het aanbeveling om de realisatie van de EHS enigszins te temporiseren.

De heer HORNSTRA vraagt de heer De Vries of hij van mening is dat het einddoel wel hetzelfde moet blijven.

Wat de heer DE VRIES betreft is de EHS in 2018 gerealiseerd.

De heer HORNSTRA zegt dat temporisering het gevaar in zich bergt dat het einddoel niet wordt gehaald.

De heer DE VRIES wijst erop dat de middelen momenteel ontoereikend zijn. Hij is niet de mening toegedaan dat de provincie extra gelden moet fourneren.

De heer SMIDT maakt de heer De Vries erop attent dat de minister de provincies uitnodigt om over te gaan tot voorfinanciering.

De heer DE VRIES zegt dat bij voorfinanciering een grote mate van zekerheid moet bestaan dat het geld wordt terugbetaald.

De heer SMIDT vraagt of het woord van een CDA-minister niet voldoende waarborgen in zich bergt.

De heer DE VRIES antwoordt dat het woord van een CDA-minister vanzelfsprekend voldoende is. Ten slotte vraagt hij naar de projecten in het kader van het Plattelandsstructuurfonds.

Mevrouw EDELENBOSCH deelt mee dat op dit moment de MER-procedure loopt voor de zandwinning in Gasselte. Dat de bestaande taakstellingen tot 2009 worden gecontinueerd, betekent niet dat daarna niet meer hoeft te worden gesproken over een nieuwe Drentse taakstelling. Het ziet er niet naar uit dat dan afdoende alternatieven zullen zijn ontwikkeld voor beton- en metselzand. Staatsbosbeheer en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zijn inderdaad de mening toegedaan dat het in de overbruggingsperiode niet nodig is om extra zand te winnen in Gasselteveld. Er zijn inmiddels technieken ontwikkeld die het mogelijk maken veel sneller bij het beton- en metselzand te komen.

In zijn streven om te komen tot een verbrede bestemmingsreserve Vitaal platteland gaat het college nog niet zover als de heer Harleman. Het grote voordeel van optreden in SNN-verband is dat gemakkelijker richting Brussel kan worden gegaan nu de rijksmiddelen minder worden. De heer Smidt heeft gelijk dat ook een ontschot beleid wordt gevoed door allerlei regelingen. Misschien dat de provincie het Rijk het goede voorbeeld moet geven door haar plattelandsbeleid zoveel mogelijk te ontschotten; een ontschot beleid levert sowieso een grotere dynamiek op en maakt

cofinanciering makkelijker. Uiteraard wordt er alleen geld gespendeerd aan afgesproken doelen. Het is de bedoeling dat ook het Plattelandsstructuurfonds wordt opgenomen in de bestemmingsreserve Platteland. Hopelijk zal een en ander kunnen worden uitgewerkt in de voorjaarsnota. De rijksbegrotingen worden dit najaar in de Tweede Kamer behandeld. Er is overigens nog een redelijk substantieel bedrag opgenomen voor landinrichting.

Tijdens het eerstkomende bestuurlijke overleg met het kabinet zal het ministerie een Noordelijk programma voor het platteland worden aangeboden. De minister zal duidelijk worden gemaakt dat hij heel goed afspraken kan maken met de gezamenlijke drie noordelijke provincies.

De heer SMIDT vraagt of het de bedoeling is om ook de EHS-taak in het nieuwe fonds onder te brengen.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat het te vroeg is om deze vraag te beantwoorden. De minister is nog druk doende om allerlei zaken in één ongedeelde regeling op te nemen. Daartoe moet ook worden overlegd met andere ministeries. De provincie is zeer gebaat bij heldere en doorzichtige afspraken en in het geheel niet bij een zwaar opgetuigde bureaucratie.

Spreekster wil graag eens met de heer Beumers praten over de systematiek van de financiering van de landinrichting. Dan zal hem duidelijk worden dat er absoluut geen sprake is van een open begroting op dit punt. Het grootste deel van de budgetten zit echt in resultaat en zeker niet in praten.

Het is niet de bedoeling dat er gekozen moet worden tussen een nationaal landschap en een nationaal park. Het provinciaal beleid is erop gericht om extra impulsen te geven aan het landelijk gebied bij stedelijke ontwikkelingen. Drenthe wil graag gebruikmaken van alle mogelijkheden op dit punt, overigens in het besef dat het draagvlak erg fragiel is. Duidelijk moet worden gemaakt dat er veel mogelijk is in de samenwerking tussen natuur en landbouw in het gebied van de Drentsche Aa.

De heer SMIDT vraagt waarom er geen budget beschikbaar is gesteld voor het gebied.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat er diverse financieringsstromen zijn voor de

Drentsche Aa. In het kader van de landinrichting is € 250.000,-- gereserveerd voor het Kadaster om de voorbereiding van enkele projecten af te kunnen maken.

Het zijn de provincies die het natuurloket van informatie voorzien en daarom dienen ze hun informatie op adequaat niveau te houden. Tijdens de voorbereiding van het POP bleek maar weer eens hoe belangrijk het is om over de benodigde informatie te beschikken, al was het maar om bepaalde ontwikkelingen voor te kunnen zijn.

Spreekster is blij met de opmerkingen van de heer Smidt over de voorfinanciering. Als de provincie echter het deel van de minister voorfinanciert, moet het Rijk het renteverlies betalen. De provincie moet in ieder geval niet op voorhand zeggen dat zij het renteverlies voor haar rekening neemt.

De heer SMIDT stelt vast dat de slagkracht van het Fonds aankoop bestaande natuurgebieden danig is verminderd nu het Rijk zich heeft teruggetrokken.

Mevrouw EDELENBOSCH denkt dat er mogelijkheden zijn om de kwaliteit en het beheer in Drenthe efficiënter te laten verlopen. Daar zal zij de minister nadrukkelijk op wijzen. Voor de Veenkoloniën is inmiddels wel geld beschikbaar gesteld nu het projectbureau aan het werk is gegaan. Groningen heeft hiervoor € 150.000,-- op de begroting gezet.

Als de aanleg van de EHS wordt getemporeerd, zal de realisatie ervan in 2018 zeker niet worden gehaald. Er komen immers al minder middelen beschikbaar, dus zullen de beschikbare middelen maximaal moeten worden ingezet. Binnenkort zal overleg plaatsvinden met de DLG en andere betrokkenen over de mogelijkheid van alternatieve financiering.

TWEEDE TERMIJN

De heer HARLEMAN stelt vast dat de commissie redelijk positief is over zijn voorstel om te komen tot een meer integrale aanpak en om het ambitieniveau van de agenda van de staten handen en voeten te geven. Hij gaat de discussie daarover graag aan. Het ambitieniveau van sprekers fractie is aanzienlijk hoger dan dat van het college, maar het is een goede zaak dat het college probeert om in noordelijk verband enige integratie te realise-

ren. Op dit moment heeft de fractie van Groen-Links echter meer vragen dan antwoorden.

7.2. Landbouw

De heer SMIDT is erg verbaasd dat verplaatsing van bedrijven uit de EHS alleen betrekking heeft op melkveebedrijven. De problemen bij intensieve veehouderijbedrijven zijn immers vaak veel groter. Het dossier van de Wet ammoniak en veehouderij (WAV) wordt overigens wel erg rommelig. Er schijnt een nieuw voorstel te komen, maar het zal duidelijk zijn dat de ondernemers niet gebaat zijn bij zoveel onduidelijkheid. Hij vraagt zich af of het provinciale onderzoek nu zijn zin heeft verloren. Nu de successen van de biologische landbouw uitblijven aan de afzetkant, dient de vraag te worden gesteld of niet meer moet worden ingezet op duurzame landbouw.

Mevrouw STOEL sluit zich aan bij de zorgen van de heer Smidt over de WAV.

Waar wordt aan gedacht bij projecten ter stimulering van de biologische landbouw? Wellicht verdient het overweging om een iets breder perspectief te hanteren.

De heer POPKEN stelt vast dat de landbouw een ondergeschoven positie inneemt in vergelijking met de natuur. Dat blijkt niet alleen uit de aandacht die aan de landbouw wordt besteed in de begroting, maar ook uit de gevoteerde bedragen. Wanneer zullen de resultaten van het onderzoek naar mogelijke maatregelen ten behoeve van bedrijven die beperkt worden door de WAV, bekend worden gemaakt?

Mevrouw EDELENBOSCH is het volstrekt eens met de heer Smidt wat betreft de WAV. Als in de ene strook boeren verdwijnen en in een andere strook er boeren bijkomen, kan beter een nieuw plan van aanpak worden gemaakt om knelpunten weg te nemen. Voor Drenthe is welhaast sprake van een dramatische ontwikkeling, omdat er in de provincie nogal wat naaldbossen zijn. Het parlement zal zich nog over deze problematiek buigen. Er is al met al sprake van een soort van interimperiode. Voorlopig zal dus moeten worden gewerkt met de oude kaart. Het is volstrekt onduidelijk wanneer er nieuwe wetgeving zal zijn. Het lijkt spreekster erg onverstandig om daarop vooruit te lopen.

De intensieve veehouderijen worden uitgesloten van de Bedrijfsverplaatsingsregeling, omdat aansluiting moet worden gevonden bij de landelijke regeling.

De heer SMIDT vindt dat de intensieve veehouderij op deze manier stiefmoederlijk wordt behandeld.

Mevrouw EDELENBOSCH heeft kennisgenomen van de bezwaren van de heer Smidt en zal daar nog eens naar kijken.

De provincie wil inderdaad blijven inzetten op de biologische landbouw. Hopelijk zal er in overleg met het ministerie een meer nationale lijn kunnen worden ontwikkeld.

De VOORZITTER stelt vast dat niemand het woord wenst te voeren over de hoofdstukken II.2. tot en met II.4. uit de financiële begroting.

11. Statenstuk 2003-83, bijdrage uit het Fonds flexibel beleid aan project Stroomdal, gemeente Emmen

Mevrouw VAN DE VIJVER zegt dat de onderhavige plannen niet alleen oog hebben voor het belang van duurzaamheid, maar ook getuigen van realiteitszin. Daarnaast kan de nodige ervaring worden opgedaan met nieuwe technologieën. Die ervaring kan ook worden gebruikt op andere plaatsen. Vooral dit laatste brengt haar ertoe in te stemmen met het ontwerpbesluit.

Ook de heer HEETEBRIJ kan instemmen met het ontwerpbesluit. Wel is hij benieuwd naar het verdere verloop van de samenwerking tussen de betrokken partijen.

Mevrouw WESTERKAMP deelt mee dat ook haar fractie kan instemmen met het project. Bij de terugkoppeling naar de commissie zal de gedeputeerde wellicht duidelijk kunnen maken wat de meerwaarde van dit project is.

De heer HAIKENS is eveneens positief over het project. Wel vraagt hij zich af wie het laatste financiële gat stopt. Ook zet hij vraagtekens bij de plaats van het project nu niet gegarandeerd kan worden dat te allen tijde de voeten droog worden gehouden.

De heer POPKEN zegt van harte te kunnen instemmen met de pilot.

De heer BEUMERS vindt dat het waterschap hier een eerste taak heeft. Zo'n 20 jaar geleden is al in Denemarken begonnen met membraanzuivering. Het bevreemdt hem dat er een zuiveringsinstallatie wordt aangelegd die tot hogere lasten leidt voor de burgers. Hij vindt dat het rationeler en goedkoper moet. Ook hier is sprake van een open project waarvan niemand weet waar het eindigt.

De heer HARLEMAN denkt dat op termijn de kosten voor de burgers zullen dalen. Het lijkt hem dat in dit geval de statenagenda van een hogere orde is dan het collegeprogramma. Het college heeft berekend dat er €10 miljoen extra is voor uitvoering van het collegeprogramma, maar dat is een fictie. De statenagenda heeft prioriteit en het college kan zich wat dit betreft niet beroepen op zijn agenda. Alle beschikbare middelen moeten naar sprekers mening worden gereserveerd voor uitvoering van de statenagenda. Op grond van andere dan door het college genoemde argumenten kan zijn fractie instemmen met het ontwerpbesluit.

De heer SLUITER heeft de indruk dat er iets moois gaat gebeuren op de verkeerde plek, een "vanuit waterhuishoudkundig oogpunt niet optimale locatie". Hij kan overigens instemmen met het pilotproject. Wel vraagt hij zich af of en hoe de investeerders bij succes op enigerlei manier revenuen ontvangen. Waar zitten precies de exploitatievoordelen?

De heer DIJKS is erkentelijk voor de algehele instemming. Het desbetreffende bestemmingsplan kent een erg lange voorgeschiedenis en er is sprake van een onomkeerbare situatie. Het waterschap Velt en Vecht is leading in het geheel en zal zijn voordeel moeten kunnen doen met het project. Het schap zal ervoor moeten zorgen dat op termijn de kosten voor burgers dalen, maar het milieurendement moet uiteindelijk doorslag geven. Er wordt geen besloten vennootschap (BV) opgericht en de provincie deelt dus niet mee in de revenuen; zij is ook niet aansprakelijk voor eventuele meerkosten. Het waterschap zal een oplossing zoeken voor het bedrag van €150.000,-- waarvoor nog geen dekking is.

Spreker zegt ten slotte toe op de wens met betrekking tot de terugkoppeling naar de commissie (in de vorm van een werkbezoek ?) neer te zullen leggen bij het waterschap.

TWEEDE TERMIJN

De heer BEUMERS meent te weten dat op de agenda van de eerstvolgende algemene bestuursvergadering staat dat er een BV wordt opgericht. Wat let de provincie om daarin in te stappen? De provincie heeft immers de regiefunctie op dit punt. De waterschappen mogen niet autonoom opereren.

De heer SLUITER denkt dat er al vrij snel exploitatievoordelen zijn te verwachten. Kan de gedeputeerde die voordelen kwantificeren?

De heer DIJKS herhaalt dat de provincie niet participeert in een BV. Dat wil hij zo laten. Het gaat om een eenmalige provinciale bijdrage.

De heer BEUMERS vraagt waarom de waterleidingmaatschappij er wel in participeert.

De heer DIJKS antwoordt dat de provincie een geheel andere positie inneemt. De provincie gaat zich niet bewegen op het terrein van de exploitatie.

Spreker kan de vraag van de heer Sluiter niet beantwoorden. Hij neemt aan dat het waterschap die exercitie heeft gemaakt.

De heer SMIDT wijst erop dat in het stuk staat dat het onrendabel is.

De VOORZITTER zegt dat het statenstuk, met de B-status, zal worden doorgeleid naar de statenvergadering.

12. Brief van 10 september 2003, kenmerk 37/6.6/2003007522, inzake het jacobskruiskruid

(geagendeerd op verzoek van de VVD-fractie)

De heer LANTING zegt dat er bij een bepaald probleem altijd eerst een fase van ontkenning is, vervolgens een fase van bewustwording en ten slotte een fase waarin men tot de ontdekking komt dat er maatregelen moeten worden genomen. Die laatste fase is nu aangebroken. Hij is teleurgesteld

over het antwoord op zijn schriftelijke vragen. Het feit dat er in de natuurgebieden veel jacobskruiskruid zit, heeft niet direct gevolgen voor de bijen maar wel voor de kwaliteit van de honing. Verder zegt het college dat het jacobskruiskruid overal in West-Europa voorkomt en dat daar weinig aan wordt gedaan. Spreker wijst er echter op dat er in Engeland een bestrijdingsplicht is; een land waar de landbouw veel minder intensief is. Verder heeft Rijkswaterstaat te kennen gegeven dat men wegens gebrek aan geld juist wil stoppen met maaien en afvoeren. Gemeenten slaan het kruid kapot, maar voeren het niet af.

Spreker zegt met name uit kringen van paardenhouders veel reacties te hebben gekregen. Ook kreeg hij reacties uit kringen van natuurboeren en biologische landbouw. Het ernstigste geval was een vleesveebedrijf waar maar liefst 239 dieren moesten worden afgemaakt als gevolg van het jacobskruiskruid. Reguliere veehouders hebben minder last, omdat zij over meer bestrijdingsmogelijkheden beschikken.

Al met al moet worden gesproken van een vrij ernstige situatie. Daarom stelt spreker voor dat de provincie de coördinatie van een aantal bestrijdingsprojecten op zich neemt. Verder stelt hij voor dat de gedeputeerde een verordening opstelt op grond waarvan de weg- en natuurbeheerders verplicht worden het kruid te maaien voordat het bloeit.

Ten slotte merkt spreker op dat de commissie serieus moet reageren op reacties van Drentse burgers over deze problematiek. Het kan niet de bedoeling zijn dat hij als probleemhouder gaat fungeren.

De heer SMIT is blij dat de heer Lanting ook oog heeft voor de biologische landbouw. Bij gentechologie verkeren sommige partijen overigens nog in de ontkenningfase. Het probleem van het jacobskruiskruid stijgt overigens uit boven de belangen van een individuele grondgebruiker/terreinbeheerder. Een integrale benadering is dus vereist en de provincie kan hierin heel goed een coördinerende rol spelen. Daarbij valt echter niet te ontkomen aan regelgeving, die echter niet mag inhouden dat het jacobskruiskruid met chemische middelen wordt bestreden. Spreker steunt de voorstellen van de heer Lanting.

Ook de heer WIJBENGA is niet erg gelukkig met de antwoorden van het college. Hij kan zich vin-

den in de voorstellen van de heer Lanting. Er is voldoende reden om met een verordening op dit punt te komen.

De heer OLIJ deelt eveneens de zorgen van de heer Lanting, ook al zijn er meerdere soorten die niet geschikt zijn voor consumptie. Hij vraagt de heer Lanting om een nadere onderbouwing van zijn uitspraak dat gebruik van het jacobskruiskruid de nodige slachtoffers vergt.

De heer LANTING zegt hierover de nodige informatie te hebben gekregen van onder andere de Gezondheidsdienst voor Dieren. Voor het overige verwijst hij naar hetgeen hij zo-even heeft opgemerkt.

De VOORZITTER zegt dat in het Presidium zal worden gesproken over de vraag hoe commissies dienen om te gaan met reacties van burgers.

Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe, gehoord hebbende de commissie, dat de provincie een coördinerende rol zal gaan spelen. Daartoe zal contact worden gezocht met waterschappen, wegbeheerders, gemeenten en terreinbeheerders. Als iedereen de ernst van de situatie inziet, is het voornamelijk - ook tegen de achtergrond van de deregulering - niet nodig om een verordening op te stellen.

TWEEDE TERMIJN

De heer OLIJ stemt in met een coördinerende rol van de provincie. Wel vraagt hij of kan worden nagegaan hoe schadelijk het jacobskruiskruid nu in de praktijk is.

Mevrouw EDELENBOSCH zegt dat deze vraag met enige klem in het overleg met de door haar genoemde participanten op tafel zal worden gelegd. Zij zegt toe dat de commissie een brief ontvangt over de resultaten van dat overleg.

De heer KUIPER zegt prijs te stellen op een milieuvriendelijke verordening die zoveel mogelijk alles wat groeit en bloeit ontziet.

De heer LANTING sluit zich daarbij van harte aan.

Mevrouw EDELENBOSCH is op voorhand geen voorstander van regelgeving, maar zal op dit

aspect terugkomen in de door haar toegezegde brief.

De heer POPKEN vraagt nog aandacht voor handhaving van de regels.

Mevrouw EDELENBOSCH sluit zich daarbij aan. Als participanten dit probleem serieus nemen, is er overigens geen enkele reden voor een "betuttelende" rol van de provincie.

De VOORZITTER constateert dat de gedeputeerde alleen het eerste voorstel van de heer Lanting overneemt. Hij suggereert de heer Lanting met een gedegen voorstel te komen waarin beide suggesties worden opgenomen.

De heer LANTING zegt dat de commissie in de eerste plaats een adviesfunctie heeft.

Mevrouw EDELENBOSCH merkt op het niet eens te zijn met de constatering van de voorzitter. Zij heeft goede nota genomen van de voorstellen van de heer Lanting, maar wil daarover eerst overleggen met de instanties die daar in de eerste plaats over gaan.

13. Sluiting

De VOORZITTER sluit om 12.30 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen van 17 november 2003.

, voorzitter

, griffier

RV

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen, gehouden op 29 september 2003 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 3 De heer DIJKS zegt toe de staten te informeren over de resultaten van het onderzoek naar de leliebollenteelt.
- 14 Mevrouw Edelenbosch zegt toe na te zullen gaan waarom verplaatsing van intensieve veehouderijbedrijven uit de EHS niet mogelijk is.
- 15 De heer DIJKS zegt toe de wens van de commissie m.b.t. de terugkoppeling over het project Stroomdal neer te leggen bij het waterschap Velt en Vecht.
- 16 Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe dat de provincie een coördinerende rol gaat spelen bij de bestrijding van het jacobskruiskruid en de commissie te informeren over het overleg met de waterschappen, wegbeheerders, gemeenten en terreinbeheerders hierover.